

Votre Programme Matmidim – Chiour BETH

Semaine du 25 au 29 juin 2023

Souguia n° 97

ד"ס



Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Yih'oud (2)

Minhatorah ou Miderabanan

Gueder du Issour

Cette semaine nous nous pencherons sur la question si le Yih'oud avec les 'Arayot est un interdit de la Torah, comme nous pouvons le comprendre selon la lecture première des Guemarot vues précédemment, ou bien si c'est un Issour Derabanan, selon l'interprétation par certains commentateurs des paroles du Rambam qui écrit que c'est « Divrei Kabalah ». Cette question doit être posée aussi pour les H'ayavei lavin (femmes interdites qui ne sont pas considérées comme 'Erva).

Enfin nous nous pencherons sur la Mahloket entre Rav Chakh et le Hazon Ich sur la h'akira si le din de Yih'oud est un interdit de la Torah en tant que barrière pour se protéger d'un acte intime interdit, ou si c'est un interdit « béetsem », à savoir un interdit en soi chaque fois qu'il y a la rencontre des personnes concernées par le Yihoud, même si le risque n'existe pas, comme par exemple avec une personne âgée.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֹא יֵאָרַע דְּבַר תְּקֵלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבָּר הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֹא אֵמַר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבָּר הַלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מַתּוֹרְתֶיךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שִׁיֵּאֲנִי מְשֻׁכָּי וְהֵם מְשֻׁכֵּימִים. אֲנִי מְשֻׁכָּי לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכֵּימִים לְדַבְרֵי בְטָלִים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמַלִּים. אֲנִי עֲמַל וּמִקְבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמַלִּים וְאֵינָם מִקְבָּלִים שְׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שִׁנְאַמֵּר וְאֶתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

Programme du dimanche

L'étude cette semaine est dédiée Leilouy Nishmat

Yehiya ben Zahari

Compréhension du Passouk "כי יסיתך בן אמך"

Comment la Guemarra a-t-elle compris l'allusion du Passouk pour déduire l'interdit du Yih'oud ? Selon vous, le Yad Rama et le Tosfot Haroch sont-ils d'accord ? Comment déduire l'interdit pour une sœur ou toute autre 'Erva que la mère ?

יד רמ"ה מסכת סנהדרין דף כא עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב באותה שעה גזרו על הייחוד ועל הפנויה מדקאמר על הייחוד ועל הפנויה משמע תרתי מילי לייחוד יחוד דאשת איש ועל הפנויה שלא יבא אדם על הפנויה אלא ע"י קידושין וכתובה. ומתמהינן יחוד דאשת איש דאורייתא הוא כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אם מסית בן אב אינו מסית אלא לומר לך בן מותר להתייחד עם אמו דלא מיגרי ביה יצר ואינו מתייחד עם כל העריות שבתורה וה"ק קרא כי יסיתך אחיך בן אמך שמותר להתייחד עם אמך ומתוך כך הוא מצוי אצלה תדיר ושניכם מצוין תדיר ביחד. ומפרקינן דאורייתא ייחוד דאשת איש אי נמי דשאר עריות הוא דאסור הא דפנויה שרי ואתו אינהו גזור על הייחוד של פנויה וחדא קאמר על הייחוד של פנויה:

פני יהושע מסכת קידושין דף פ עמוד ב

גמרא מנא הני מילי אמר רבי יוחנן משום רשב"י רמז לייחוד מן התורה מנין שנאמר כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אם מסית ובן אב אינו מסית כו'. לכאורה כל הרואה ישתומם על זה המאמר וכמו זר נחשב ענין זה הרמז מדרשה דבן אמך לענין ייחוד בן עם אמו. וזה לי כמו שלשים שנה שהתבוננתי בזה ועניתי ואמרתי **דעיקר ילפותא דייחוד מהאי קרא לאו מרישא דקרא דבן אמך אלא מכולה קרא** דכי יסיתך דכתיב ביה או רעך אשר כנפשך בסתר ופרש"י ז"ל בחומש שדיבר הכתוב בהווה שאין הסתה אלא בסתר וא"כ איכא למידק מדכתיב אחיך בן אמך או בנך או בתך או אשת חיקך ולא כתיב נמי אחיך או אחותך אלא על כרחך **דאסור להתייחד עם אחותו וה"ה לכל העריות** ומש"ה לא שייך בהו הסתה בסתר אלא בהנך דכתיבי דהבת מותרת להתייחד עם אביה כדלקמן. וא"כ ה"ה להאם עם בנה שדין אחד ומשפט אחד להם אלא דמ"מ כיון דהאם עם בנה לא כתיב בהדיא ניחא ליה למיסמך ארמז בעלמא דבן אמך. ובר מן דין הפלגתי מענין לענין דבלאו הך ילפותא דבן אמך מסית ובן אב אינו מסית לא הוי שמעינן להאי דרשא על דרך כי יסיר ולא תסיר. אלא לפי שהוא דרך דרש ורחוק מפשט המאמר לכן לא כתבתי דבמאי דפרישית סגי להבין עיקר המאמר. ולהא מילתא הוינא בר מזלא למחותני הגאון המנוח מוהר"ר נפתלי הירץ ז"ל שהיה אב"ד בק"ק לבוב והגליל וכבר נדפס בשמו בדרך חריפות: אמנם כן כשזכיתי ללמוד בעיון מסכתא זו מצאתי ראיתי בלשון הירושלמי דשמעתין וימצא כתוב מפורש בהא דאמר ר"י משום רשב"י ברמז דייחוד אמך בסתר בנך בסתר בתך בסתר מתייחד אדם עם אמו ודר עמה עם בתו ודר עמה עם אחותו ואין דר עמה הרי להדיא כדפרישית וברוך המקום שנתכוונו לדרך האמת בעזה"י. והיינו דמסיק נמי אביי בסמוך בפשטיה דקרא ע"ז הדרך שדיבר הכתוב בהווה ודו"ק:

תוספות הרא"ש מסכת קידושין דף פא עמוד ב

מתייחד אדם עם אחותו. דלא מגרי יצר הרע בקרובות מאנשי כנסת הגדולה ואילך. ותימה היכי עקינן איסור ייחוד דאורייתא מאנשי כנסת הגדולה ואילך. ונראה לה"ר אלחנן דהיינו טעמא משום דאמו מותרת לכתחלה להתייחד עמה משום דכתיב בן אמך ובאמו אפי' קודם עובדא דאנשי כנסת הגדולה לא ה"י יצר הרע שולט כדאמר'י בחלק במעשה דאמון דאמרו לו כלום יש לו הנאה ממקום שיצאת משם אלמא הא בהא תליא, הילכך כיון דאזל ל"י יצר הרע משאר קרובות ילפי' מאמו וכיון דלא מגרי בהו שרי להתייחד בהדיהו, ומ"מ לא התירו באחותו כמו באמו דמותר לדור עם אמו ולישון בקירוב בשר בלא הגדילו וכי הגדילו כל אחד בכסותו, והא דשרי בביתו כמו באמו משום דהואיל ויצאה ממנו לא מגרי בי' כלל ואף על גב דלא הוי יצתה ממנו ממש כמו באמו.

Les mots du jour à apprendre :

Libre (fem.), célibataire	פְּנוּיָה
Enseignement	יְלִפוּתָא
Loin	רְחוֹק

Programme du lundi

L'étude cette semaine est dédiée Leilouy Nishmat

Yehiya ben Zahari

L'interdit avec les 'Arayot est-il Minhatora ou Miderabanan ?

Facultatif ↓

ספר החינוך פרשת אחרי מות מצוה קפח
 [...] ועוד אמרו רבותינו זכרונם לברכה [שם פ' ע"ב] במצוה זו (ב) שאסור להתייחד עם כל העריות, רצוני לומר עם כל העריות דבר תורה, בין זקנה בין ילדה, שהייחוד, לגלות ערוה הוא גורם [...]

מגיד משנה הלכות איסורי ביאה פרק כב הלכה ב
 בפ' אין מעמידין (דף ל"ו:) מסקנא דייחוד עריות מן התורה ואתא דוד גזר אפילו יחוד דפנויה ואתו שמאי והלל וגזר אפי' יחוד דכותית:

ים של שלמה מסכת קידושין פרק ד סימן כ
 כ. דין דאיש אחד אסור להתייחד עם אשת איש מדאורייתא, אפילו עם נשים הרבה [...]

טור אבן העזר הלכות אישות סימן כב
 אסור מן התורה לאיש שיתיחד עם הערוה בין ילדה בין זקנה וחכמים גזרו על כל יחוד אפילו של פנויה וכותית [...]

רש"י מסכת שבת דף יג עמוד א
 מה אשת רעהו כו' - דאסור לן יחוד מן התורה, בקדושין (פ, ב) מאחיר בן אמך.

רבינו חננאל מסכת סנהדרין דף כא עמוד ב
 ייחוד של עריות אסור מן התורה ובייחוד דפנויה אמר רב באותה שעה גזרו על ייחוד דפנויה [...]

תוספות מסכת סנהדרין דף לז עמוד א
 התורה העידה עלינו סוגה בשושנים - לענין דם נדות נדרש כשאומרת דם כשושנה אדומה ראיתי מיד פורש וא"ת והא יחוד דאורייתא היא כדרשין (לעיל דף כא:) מכי יסיתך אחיר בן אמך והיכי אתא קרא דדברי קבלה למישרי מאי דכתיב באורייתא ו"ל דלא אסרה תורה אלא כעין אמו דלא עבידא דמשתריא אבל נדה סופה ליטהר [...]

Avis du Rambam

Pensez-vous que le H'ida est en accord avec le Beit Yossef ? Comment contredit-il le Mishné Lamelekh ? Quelle Nafka Mina selon le Beit Shmouel ?

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק כב הלכה ב
 [...] ואיסור ייחוד העריות מפי הקבלה

ב"ח אבן העזר סימן כב
 א אסור מן התורה וכו'. ואף ע"ג דהרמב"ם כתב בפרק כ"ב דביאה דאיסור ייחוד עריות מפי הקבלה היא מכל מקום מדקאמר בסוף קידושין רמז ליחוד מן התורה מנין וכו' ובפרק אין מעמידין אמרו בפירוש ייחוד דאורייתא הוא משמע דאסור מן התורה ולכן כתב רבינו אסור מן התורה וכן נראה דעת הסמ"ג ע"ש בלאוין סימן קכ"ו:

בית יוסף אבן העזר סימן כב

אסור מן התורה לאיש שיתייחד עם הערוה וכו'. בסוף קידושין (פ:) א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל רמז לייחוד מן התורה מנין שנאמר (דברים יג ז) כי יסיתך אחיך בן אמך וכו' והכי איתא בפ"ב דסנהדרין (כא:) ומסיק התם דדוד גזר על ייחוד פנויה. ובפרק אין מעמידין (עבודה זרה לו:) גרסינן ייחוד דבת ישראל דאורייתא היא דא"ר יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק רמז לייחוד מן התורה מנין שנאמר כי יסיתך אחיך בן אמך וכו' ייחוד דאורייתא דאשת איש ואתא דוד וגזר אפילו אייחוד דפנויה ואתו תלמידי שמאי והלל וגזרו אפילו אייחוד דגויה. וכתב הרמב"ם בפכ"ב מהלכות איסורי ביאה (ה"ב) איסור יחוד העריות מפי הקבלה וטעמא שאף ע"פ שאמרו ייחוד דאורייתא לא למימרא שהוא כתוב בתורה שהרי אמר רמז לייחוד מן התורה מנין ולשון רמז מוכיח שאינו מפורש אלא רמז בעלמא:

משנה למלך הלכות סוטה פרק ב הלכה א

[...] קי"ל דיחוד אסור מן התורה וכדאיתא פ"ב דע"ז ואף על פי שרבינו בפכ"ב מהלכות איסורי ביאה דין ב' כתב ואיסור יחוד העריות מפי הקבלה זהו לפי סברתו דכל דבר שאינו מפורש בכתוב לא קרי ליה דבר תורה [...]

עין זוכר מערכת י אות ו (חיד"א)

ייחוד עריות מדאורייתא כמו שאמרו בע"ז דף ל"ו ומצאו לו רמז בתורה דכתיב כי יסיתך אחיך בן אמך והרמב"ם ריש פרק כ"ב דאיסורי ביאה כתב וייחוד העריות מפי הקבלה וראיתי להרב החסיד בארעא דרבנן אות רפ"ח שכתב על דברי הרמב"ם הנז' דמ"ש מפי הקבל" זהו לפי סברתו דכל דבר שאינו מפורש בכתוב לא קרי ליה דבר תורה עכ"ל ונראה דהכא אין צורך לזה דאפילו אם הרמב"ם לא קרי דברי סופרים לכל דבר שאינו מפורש בכתוב ומה שהוא דאורייתא קרי ליה דבר תורה. שפיר כתב הכא וייחוד עריות מפי הקדוש ברוך הוא כלומר שרז"ל קבלו דאסיר ייחוד מהתורה דמאי דמייתי הש"ס מקרא כי יסיתך אינו לימוד גמור. וה"נ קאמר הש"ס רמז ליחוד מן התורה ומשו"ה כתב מפי הקבלה דלשון זה מורה דרז"ל קבלו זה שהוא מן התורה. וזה אינו ענין למה שהרמב"ם קרי דברי סופרים אף שהוא מדאורייתא. והרב המבי"ט בקרית ספר כתב איסור זה מפי הקבלה ורמזוה על המקרא וכו' וייחוד דעריות הוא דאסרה תורה וכו' ע"ש. שוב ראיתי להרב החסיד ז"ל דחזר ושנה זה בתוספת דרבנן אות זק"ן ודוק בלשונו ז"ל שם ועיין עוד להרב ז"ל בא"ד מ"ב אות ק"ז ומ"ש שם כדרשינן כי יסיתך וכו' לאו דוקא דרמז בעלמא הוא ודוק:

בית שמואל סימן כב ס"ק א

[...] ותו' פ"ק דשבת כתבו ייחוד מדאורייתא אסור וכ"כ הטור, והרמב"ם כתב איסור ייחוד מן הקבלה דאינו אלא רמז מתורה לכן אין מלקין אותו אלא מכות מרדות [...]

Les mots du jour à apprendre :

Transmission, reçu, réception	קְבֻלָּה
Allusion	רְמִיזָה
Il emmène	מְיַיְתֵי

Programme du mardi

L'étude cette semaine est dédiée Leilouy Nishmat

Yehiya ben Zahari

Yih'oud pour les H'ayavei Lavin'

Comment peut-on repousser les preuves du Pricha et du Keren Ora ? (Le Keren Ora trouve une preuve de la Guemarra de Sota où Rabbi Yehouda utilise un Passouk pour prouver que le mari n'est pas soupçonné pour son épouse Sota qui est un Lav et peut donc faire Yihoud avec elle, ce qui impliquerait qu'en général les Hayavéi lavin sont interdit de Yihoud).

פרישה אבן העזר סימן כב אות א

אסור מן התורה לאיש שיתייחד וכו'. ס"פ י' יוחסין מפיך לה מדכתיב כי יסיתך אחיך בן אמך וכי בן אם מסית בן אב אינו מסית אלא לומר לך בן מתייחד עם אמו (לפי שהוא מצוי תמיד אצל אמו וכן בת עם אביה ואין דרכן לבוא לידי הרגל עבירה אבל אסור וכו'. כתונת פסים) ואסור להתייחד עם כל עריות שבתורה וכיון דאיסור יחוד נלמד מהאי קרא נראה דמ"ה כתב רבינו אסור מן התורה להתייחד עם הערוה דערוה **לאו דוקא דהוא הדין עם איסור חייבי לאוין** נמי אסור שהרי ב"ד של דוד לא גזרו אלא על יחוד של פנויה ולא קאמר שגזרו נמי על איסור חייבי לאוין אלא כתב ערוה כיון דנלמד ממ"ד אחיך בן אמך וק"ל וכשאירע מעשה דאמנון ותמר גזר דוד ובית דינו על יחוד דפנויה אף על פי שאינה ערוה ואתו תלמידי שמאי והלל וגזרו אפילו איחוד דגויה והא דהוצרכו ב"ש לגזור איחוד דגויה ולא היה בכלל גזירת פנויה דגזרו ב"ד של דוד אף על גב דלכאורה לבוא על הגויה כ"כ אסור או גרוע מבא על הפנויה ישראלית דאע"ג דלוקין על ישראלית דאורייתא כמו שכתב רבינו בריש סימן כ"ו מה שאין כן בבא על הגויה הא נתבאר שם ס' כ"ו דדוקא בישראלית מופקרת לוקין משום לא תהיה קדשה (דברים כג יח) אבל לא במי שאינה מופקרת אלא נראה דלא גזרו ב"ד של דוד אלא בישראלית דיכולה לבוא לידי עריות דאם יתייחד עם זו יתייחד נמי עם הערוה מה שאין כן בגויה דאינו יכול לבא בגויה לידי עריות וק"ל:

קרבן אורה מסכת סוטה דף ז עמוד א

ומ"מ שמעינן משמעתינן דאיסור יחוד בחייבי לאוין ג"כ ד"ת הוא. וכמ"ש בפרישה מדאיצטריך לר"י קרא דוהביא האיש את אשתו להתיר. ש"מ דשאר חייבי לאוין אסורין ביחוד ד"ת. אבל לד' הרמב"ם ז"ל (ה' אישות פ"א ה"ד) שכתב דבכל פנויה איכא איסור לאו דלא תהיה קדשה ואפ"ה לא נאסר היחוד בה. אלא בב"ד של דוד המלך ע"ה (סנהדרין כ"א ע"ב). משמע דח"ל אינן בכלל עריות. והיחוד בהם אינו אסור אלא מדרבנן. וא"כ קשה משמעתינן **למה ליה לר' יהודה קרא דוהביא האיש את אשתו הא בכל חייבי לאוין מותר היחוד בהם מה"ת**. וי"ל דהכא אי לא קרא ה"א דאסור היחוד כיון שהיה רגיל בה ותו אין לו היתר, איכא למימר בכה"ג אסור להתייחד, קמ"ל קרא. ועוד י"ל דבאמת ליכא איסור יחוד בחייבי לאוין ד"ת אלא מדרבנן. ואפ"ה שפיר מיייתי ר' יהודה ראייה מקרא דוהביא ד"ת, כיון דהאמינתו התורה בפירוש לא מסתברא לאסור מדברי חכמים. וכמו שכתב הט"ז ז"ל (יו"ד סימן קי"ז סק"א) האי סברא בדוכתא אחריתא. ונאמרה ונשנית בד' האחרונים ז"ל. אלא דלשון גזירת הכתוב היא דאיתמר בירושלמי (פ"א ה"ג) משמע דרבנן מה"ת אסרי בה היחוד. והשיב להם ר"י דגזה"כ היא להתיר. עוד היה נראה לומר דיחוד דחייבי לאוין תליא בפלוגתא דר' יהודה ורבנן. לר"י ה"ה דמותר בכל חייבי לאוין, כיון דגלי רחמנא הכא דמותר להתייחד אף על גב דאין לה היתר. ולרבנן אסור היחוד בכל חייבי לאוין. אלא דמלישנא דאמר ר"י גזה"כ היא משמע דמודה בשאר חייבי לאוין דנאסרו ביחוד. והכא גזה"כ היא. אבל לד' הרמב"ם ז"ל אכתי קשה, דא"כ למה הוצרכו לאסור היחוד בפנויה כיון דיש בה לאו. ואולי י"ל דפנויה חשיבא כיש לה היתר. כיון דיכול לקדשה ולבא עליה בהיתר. ולהכי שרי היחוד בה ד"ת אף על גב דאית בה איסור לאו. אבל שאר חייבי לאוין בכלל עריות הם. ולא נמצא בידי ס' הפרישה לעיין בו. וצ"ע בד' האחרונים ז"ל בזה.

Les mots du jour à apprendre :

A eu lieu	אֵרַע
Il a répondu	הִשִּׁיב
Ils sont venus	אָתוּ

Programme du mercredi

L'étude cette semaine est dédiée Leilouy Nishmat

Yehiya ben Zahari

קרית ספר הלכות איסורי ביאה פרק כב

[...] ויחוד דעריות הוא דאסרה תורה אבל יחוד בחייבי לאוין נראה דלא אסיר מדאוריתא דבעריות דהו דומיא דאם הוא דגלי קרא דאסור מדאוריתא וכשגזרו דוד ובית דינו על יחוד פנויה אפילו איחוד דפנויה הוא דגזרו וכ"ש יחוד דחייבי לאוין דגזרו עליהם [...].

בית שמואל סימן כב ס"ק א

[...] ובכלל עריו' נכלל חיבי לאוין וכ"כ פרישה [...].

חכמת אדם שער בית הנשים כלל קכו סעיף א

א אסור להתיחד עם ערוה מהעריות בין חייבי לאוין ומכל שכן חייבי כריתות ומיתות בית דין ולדעת רוב הפוסקים הוא מדאורייתא בין ישראלית ובין נכרית בין פנויה בין נשואה

שו"ת אחיעזר חלק א - אבן העזר סימן ט

[...] וי"ל עפמש"כ הטעם המלך בפ"י מהל' אישות בקונטרס כבוד חופה לצדד דרק יחוד של א"א ועריות אסור מן התורה ולא כן יחוד חייבי לאוין והובא ג"כ בפתחי תשובה אהע"ז סי' כ"ב דלא כהפרישה והב"ש בס"י כ"ב ועי' בעצי ארזים שם ולהכי גם יבמה לשוק אף דמספ"ל אי קדושין תופסין מ"מ לא הוי עריות ואין בזה איסור יחוד מה"ת ולא גזרו בה רבנן היכא דלא עבדי איסורא מן התורה וכ"נ **מלשון הרמב"ם** בפ' כ"ב מהל' איסור אסור להתיחד עם ערוה מהעריות כו' וחתן שפירסה אשתו נדה כו' ולא חשיב חייבי לאוין וכ"כ הסמ"ג בל"ת קכ"ו בקריבה המביאה לידי ג"ע = גילוי עריות = הכתוב מדבר ומשמע שזהו בעריות דחיי"כ = דחייבי כריתות = ועי' ברא"ש בסוף נדה ועי' בתשו' הרשב"א סי' תקפ"ט ועי' פירש"י יבמות מ"ז אסור לנו יחוד להתיחד עם א"א משום דקורבא מעריות ליכא בגר, אולם מסוטה ז' משמע דאיכא איסור יחוד בסוטה דהוי חיי"ל = חייבי לאוין = והעמודי אור כתב משום דטומאה כתיב בה כעריות וזה אינו דהא מיירי בספק סוטה ואפ"ל דלבעלה שאני דגס בה אבל בסתם חיי"ל ליכא איסור יחוד מן התורה גם אי נימא דיש איסור יחוד בחיי"ל מן התורה מ"מ י"ל דלא חמיר כא"א ולא גזרו בנכנסה לחופה גרידא כמו באשת איש [...].

מנחת חינוך פרשת אחרי מות מצוה קפח אות ב

(ב) שאסור להתיחד כו' דבר תורה כו'. זה דעת התוספות בכ"מ בסוטה ובסנהדרין וע' ר"מ כתב דיחוד מדברי קבלה היא וע' ב"ש סימן כ"ב כ' דלדברי הר"מ הוא רק רמז ע"כ אין מלקין אלא מ"מ. ואני איני מבין זה דאפי' להסוברים שהיא מה"ת מ"מ לא מצינו זה בלאו רק מהדרש דאם מתייחדה עם בנה עש"ס וה"ל לאו הבמכ"ע דאינו לוקה וצע"ק. ומבואר שם בב"ש בשם הפרישה דגם חייבי לאוין הם בכלל איסור תורה להתיחד עמהם ואם נאמר דדעת הר"מ דיחוד היא אסור מה"ת א"כ ל"ל גזירת דוד על הפנוי' הא איהו פסק דגם על הפנוי' לוקה משום לא תהיה קדשה ואפשר דרך אקראי היא דרבנן לשיטת הרבה ראשונים דגם דעת הר"מ דדוקא במיוחדת לזנות. ולדברי הפרישה אפשר דחייבי עשה ג"כ בכלל עריות כמו חייבי לאוין ולדעת הר"מ פ"ז מהא"ב דאין לוקין על ביאת חייבי לאוין בלא קידושין חוץ מאלמנה לכה"ג נראה דבכל ח"ל אין איסור תורה דיחוד וגם נראה דגם קריב' שכתב הה"מ דלדעת הר"מ אין מלקות רק איסור תורה אפשר דגם כן בכל ח"ל כיון דאין לוקין על הביא' אין איסור תורה על הקריבה מ"מ דינים אלו משכחת גם לשיטת הר"מ אם קידש א' מח"ל אח"כ הקריב' איסור תורה וגם היחוד והדברים פשוטים. מ"מ מש"ל צע"ק לד' הפרישה דגם ח"ל אסור מה"ת והרבה ראשונים דעתם בדעת הר"מ דגם על בעילת פנוי' שאינה מופקרת ג"כ לוקין עפט"ז מהלכות א"ב א"כ היא מדברי קבלה והר"מ כתב דהיא רק גזירת דוד ע' בגמרא וצ"ל דדוקא ח"ל שאין להם היתר אבל כאן בפנוי' אם רצה לקדש אותה יהי' בהיתר אינו אסור מה"ת רק מגזירת דוד וע' תוס' שהבאתי לעיל הקשו כיון דיחוד דאורייתא היא אף על גב דמדברי קבלה מוכח דמותר להתיחד עם הנדה סוגה בשושנים כתיב היאך הקבלה יכולה לעקור דברי תורה וע"ש שכתבו כיון דילפי' מבן מתייחד עם אמו דוקא כמו בן שאין היתר לאיסור' בכה"ג אסרה תורה ולא נדה א"כ נוכל לומר דדוקא חייבי מיתות אסרה תורה כמו בן ולא חייבי לאוין ולשון הגמרא אבל אין מתייחד עם כל עריות שבתורה נראה דדוקא עריות אבל לא ח"ל:

Les mots du jour à apprendre :

Dans le cas, où	הִכָּא
Inceste	גְּלוּי עֲרִיּוֹת
Dehors, sauf	חוּץ

Programme du jeudi

L'étude cette semaine est dédiée Leilouy Nishmat

Yehiya ben Zahari

Gueder du Issour Yih'oud

Les mots du jour à apprendre :

Crainte	אִמָּה
Désormais	מֵעַתָּה
Contredit	פְּרִיךְ

אבי עזרי הלכות איסורי ביאה

פכ"ב הי"ב וכן אשת איש שהיה בעלה צעיר אינה חוששת לייחוד מפני שאימת בעלה עליה ואם היה זה גם כגון שגדלה עמו או שהיתה קרובתו לא יתייחד עמה ואע"פ שבעלה צעיר, וכן כל המתייחד עם אשה והיה הפתח פתוח לרשות הרבים אין חוששין משום יחוד עכ"ל, הנה בקדושין דפ"א ח' אמר רבה בעלה צעיר אין חוששין משום יחוד, ופירש"י אין חוששין להלקוחו דמסתפי מבעל השתא אחי עכ"ל, וכתוס' שם הקשו משמע מתוך פירושו דאיסור יס, וא"כ מאי פריך על רב יוסף דאמר שקולו דרגא מתוחי ציבי והאמר רבה בעלה צעיר אין חוששין משום יחוד, ומאי קושיה נכי דמלקות ליבא איסורא מיבא איבא, וע"כ מפרשי דאף איסורא ליבא צאם בעלה צעיר, ועיין בר"ן שם שפרש ג"כ כרש"י שאיירי רק לענין להלקוחו, ולבד קושיית התוס' יש להקשות, הלא הלכה כרב אשי דאמר שאין מלקות ביחוד אשת איש שלא להזניח לעו על בני, וא"כ אף צאין בעלה צעיר אין לוקין, ועיין בשו"ע אה"ע צסימן כ"ג מה שכתב בזה בע"ז, גם לריך ביאור למה לענין בעלה צעיר מפרש שהוא רק שאין מלקות אוחו, אבל איסורא איבא, ולענין פתח פתוח לרבה"ר משמע שאף רש"י יודה שאין אף איסורא, והלא גבי הדדי תניבו, ומנ"ל לחלק צנייבו.

ונראה בזה בספרת רש"י, מאחר שאיסור יחוד דאורייתא הוא כמפורש בע"ז דל"ו יחוד דאורייתא ובקדושין ד"פ צ' רח ליחוד מן התורה, ולעיל בה"צ כתב הרמב"ם שהוא מדברי הקבלה, וא"כ איסור עלמותו הוא. ולא • משום החשש דשמה יבא עליה, אלא כל ששיך ביאה צב אסרה התורה ביחוד מהקרא כי יסיתך אחיך בן אמך, דבן מתייחד עם אמו ואין מתייחד עם כל העריות שבתורה, ומה שמתייחד עם זכר ועם בהמה הוא משום דלא נחשדו ישראל על משכב זכר ובהמה, ולכן אין ללמוד איסור יחוד מהקרא כי יסיתך אחיך בן אמך, דבעינן שיבא דומיא דשם שיבא נחשדו, אבל בשאר עריות שנחשדו שפיר ילפינן איסור מהקרא, ואף אם בעלה צעיר שאימת בעלה עליה, ואין לחוש שמה יבא עליה, • מנ"ל להתיר מאחר שאיסור תורה הוא, ואין זה כגזירה דרבנן, שהוא רק משום גזירה דלא יגע באיסור, ובמקום דלא שייך לגזור מותר, אלא דין תורה הוא, משום כך מפרש רש"י שהוא רק שאין מלקות אוחו כשבעלה צעיר, והיינו שהמלקות מרדות, הוא רק שלא ירגילו בזה ושלא יבא לידי עבירת הביאה, אמרו שפיר דאם בעלה צעיר אימת בעלה עליה ולא יבא לידי עבירה, ע"כ אין ללקות, ואף להלכה דאין מלקות באשת איש, מ"מ יש ר"מ לענין מה שאמרו בקדושין שם לא יתייחד

אדם עם שתי נשים, ואמרו שם העעם הואיל ונשים דעתן קלות ומשמע שאין זה איסור תורה, דהלא אין זה יחוד, אלא שמי"מ חששו שלא יבא לאיסורא משום שדעתן קלות, וכן כתב צ"ח צינת אדם סימן ע"ו בשער בית הנשים ע"ש, וצ"ח א"ס בעלן צעיר שאימת בעלן עליהן מותר לגמרי, שאין החשש, אבל • עם אשה אחת שיחוד הוא ואיסור תורה הוא, אף אם בעלה צעיר אסור להתייחד, ומעתה מיושב שפיר קושיית התוס' מהא דרב יוסף דאמר שקולו דרגא מתוחי ציבי, דהתם שרצ ציבי הי' בעליה ואשתו של רב יוסף היתה צבנית למטה, דעכשיו אין כאן יחוד כלל, רק משום דיש לחוש לשמא ירד רב ציבי ויתייחד אהה, כמו שפירש שם רש"י, ע"ז שפיר פריך מהא דבעלה צעיר אין חוששין דאין לחוש לזה, דאימת בעלה עליה, כיון שרק משום חשש עבירה הוא, אבל יחוד אין כאן, אבל באופן שיש יחוד סובר רש"י דאסור אף אם בעלה צעיר, דעלם היחוד אסור אף אם אין חשש עבירה, משא"כ צפחה פתוח לרבה"ר לא נקרא כלל יחוד, וע"כ מודה רש"י שמתוך אפילו לכתחילה.

גליונות חזון איש

(ח) **פכ"ב הי"ג**. ד"ה ונראה בזה וכו' ולא משום וכו'. עיין ר"מ שם ה"א אסור וכו' שדבר זה גורם וכו', וכ"כ בשו"ע.

(ט) **שם**. ואין לחוש שמה יבא עליה וכו'. והרי נדה קודם שצא עליה יחוד אסור ולאחר שצא עליה ויש לה היחר התורה העידה עלינו ומותר דלא ילפינן מקרא רק יחוד הגורם לעבירה.

(י) **שם**. אבל עם אשה אחת וכו'. לא יתכן לפי"ז הא דאמר שם מנכ"מ וכו' והלא לא החזיר כלל צמתני אסור יחוד העלמי שבתורה, רק הרחקה מדרבנן שלא יבואו לידי עבירה וכשבעלה צעיר מותר, ואילו יחוד דאורייתא אף צבעלה צעיר אסור, אבל האמת בקרא לא כתוב יחוד אלא בן א"ל לחבר מאמו אבל חשד על שאר עריות וממילא אסור יחוד, ואם ראו חכמים דאימת בעלה עליה אין יחוד זה מציא לידי עבירה ויחוד זה אין חילוק בו בין אמו לשאר עריות ואם אסור יחוד דאורייתא נכוג אף צבעלה צעיר למה לא ילקו מכות מרדות הלא זה נכוג בכל עבירה אבל כונת רש"י דלא אמרו חכמים דמותר להתייחד לכתחילה אלא אף על גב דאסור יחוד ליבא מ"מ אין זו מדה נכונה, ומה שפירש רש"י להלקות ר"ל אפילו חיוב של מלקות ליבא ואפילו בעלה סרים או שהיא איילוניית שראוי ללקות אין כאן עבירה של מלקות אלא הרחקה בעלמא.

Biographies

Prisha – פרישה

Rabbi Yehoshoua ben Alexander Hacohen Falk, est né environ en 1555 en Pologne. Elève du Rama et du Maharshal, il devient Rosh Yeshiva de Lumberg (où il décèdera en 1614). Il compte parmi ses élèves d'illustres Rabbanim comme le Maguiné Chlomo, le Béer Chéva et le Vavei Haamoudim (fils du Chlah Hakadosh). Il fut un des dirigeants du Conseil des Quatre Terres.

Son ouvrage le Beit Israël, organisé autour du Tour, est composé du Prisha (commentaire court) et du Drisha où il consacre une analyse plus approfondie sur le Tour et le Beit Yossef, tout en citant d'autres autorités talmudistes. Il est une référence fondamentale pour l'étude de la Halah'a.

Le Rav Falk a aussi un commentaire très important sur la section du H'ochen Michpat du Choulh'an Aroukh, le Sefer Méirot Enayim, dans lequel il cite les décisions des Richonim.

Kyriat Sefer - קרית ספר

Rabbi Moshe ben Yossef Tarani (connu sous l'acronyme du Mabit) est né à Salonique en 1500 et a appris sa Torah en Turquie depuis son plus jeune âge. Puis à 16 ans il fit son Alya à Tsfat et reçoit sa Smikha de son Rav Mahari Bérav. Il exerça au Beit Din de Rabbi Yossef Karo, mais ils furent souvent en désaccord sur la Halakha. Après la mort du Choulhan Aroukh, il fut désigné comme Rav de la Kehila de Tsfat à l'âge de 25 ans ; il a occupé ce poste pendant environ cinquante-cinq ans, avant de s'installer à Jérusalem. . Le Rav y est décédé en 1580.

Le Kyriat Sefer est un de ses plus importants ouvrages où il commente les décisions du Rambam. Son responsa le Chout Hamabit est aussi très célèbre et souvent rapporté dans les Poskim. Il a aussi écrit le Beit Elokim, livre philosophique sur les fondements de la Emounah.

Liste des 97 Sougiot étudiées sur Matmidim

Sougiot de Brah'ot			Sougiot sur les H'aguim
1. Birkot Hatorah 2. Choméa Kéoné 3. Arévout 4. Kavana dans le Chema 5. Position pour le Chema 6. Méah Brah'ot 7. Amen Yetoma 9. Les quantités pour les Brah'ot 10. Les Brah'ot de consommation 11. Brah'a Chééina Tsrih'a 12. Ikar Vétafel 13. Méein Chaloch	14. Brah'a sur un interdit 15. Anigrone 17. Birkat Haguefen 18. Natei Inchei 19. Birkat Haréah' 22. Les jus 23. Trima 24. Pat Kisin (1) 25. Pat Kisin (2) 26. Les Apéritifs 27-31 Zimoun 32. Tefilat Haderekh	33 -34. Birkat Hagomel 38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit 39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli 40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot 41. Hatov Véhamétiv sur le vin 42. Cheva Brah'ot (1) 43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot 46. Birkat Halevanah 47-49. H'azarat Hachats'	Hanouka 8. Emplacement de la Hanoukia 44. Ner Ich oubeto 45. Ner Ich oubeto (2) Pourim 16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim 85. Zakhor et Méh'iyat Amalek Pessah 20. Biour H'amets 58. Bedika des miettes 86. 87. 88. Vente du Hamets Sefirat Haomer 21. Un seul grand compte 89. 90. Un enfant qui devient adulte au milieu de la Sfira
Sougiot générales			
37. Bal Tossif 50. Tokh Kédé Dibour 51-52. Ein Chaliah' Lidvar Avera 53. Mitsva bo yoter Mibichlouh'o	54. Mitsvot lav lihanot nitanou 55-56. Mitsvat Assei Chehazman grama 57. Zerizim makdimim lemitsvot	71. 72. Haossek Bamitsva Patour Minhamitsva 89. 90. Les actions de l'enfant	
Chabbat – Melekhet Mah'chevet			
59. 60. 61. Mit'assek 62. 63. 64. Davar Chééno Mitkaven	65. à 68. Psik Récheh 69. 70. Melakha chééina tsrikha légoufah	75. 76. 77. 78. 79. Grama 80. Chinouy	Roch Hachana 35. Les trois Livres
Chabbat – Les Derabanan	Hachkafa- pensée juive	Yorei Dé'ah	Soukot 36. Mitstaer
91. 92. 93. 94. 95. Réhitsa BéChabbat VéYom Tov	81 à 84. Tsaar Baalei Haim	73. 74. Maaser sur les gains 96. 97. Yih'oud	